

Intervju med stortingskandidat Jonas A. Sayed fra Kristelig Folkeparti.

Intervjuleder er Eilif Hallingstad Finnseth, prosjektleder hos Unge funksjonshemmede.

Intervjuet er transkribert med hjelp av KI, og rettet på av Eilif Finnseth.

Hele intervjuet

Eilif Finnseth

Jeg er prosjektleder i et nyoppstartet prosjekt som heter Barrierefritt Demokrati. Barrierefritt Demokrati er et prosjekt vi i Unge funksjonshemmede, Ungfunk for kort, har fått støtte fra Bufdir for å gjøre. Vi skal se på hvilken plass unge personer med funksjonsnedsettelse kroniske sykdommer har i stortingsvalget som nå skal være 8. September i år. Og på hvilken plass de har i det norske demokratiet og i offentlige diskusjonen om viktige politiske saker.

Det er jo en marginalisert gruppe som opplever barrierer for politisk deltakelse og deltakelse i demokratiet, og som ikke alltid jobbes så godt opp mot som man kan. Det er derfor vi blant annet vil møte politikere, høre ideene de ulike stortingspartiene har for å bedre hverdagen deres. Til alle og, men særlig denne målgruppen. Så da vil jeg takke deg da, Jonas Sayed. Hei, du er jo førstekandidat for Kristelig folkeparti i Rogaland fylke. Du er tidligere ordfører.

Jonas Sayed

Stemmer det.

Eilif Finnseth

Og mest sannsynlig så vil du havne på Stortinget til høsten, og bli med å lage lover og regler. Det første spørsmålet jeg har til deg er med tanke på du har vært folkevalgt som ordfører, og at du går til valg på å bli stortingsrepresentant.

Hva betyr det for deg å være folkevalgt?

Jonas Sayed

For meg så er det et veldig privilegium å få lov og være folkevalgt. Jeg kom inn i kommunestyret i Sokndal da jeg fylte 18, og før det så hadde jeg veldig lite erfaring med politikk. Før det så var det ett år i ungdomsrådet, men ungdomsrådet ble ikke et politisk medvirkningsorgan. Da var det mer en sånn festkomite for ulike aktiviteter i bygda, altså med en liten pengepott som vi delte ut. Men når jeg kom inn i kommunestyret, så var det veldig overveldende i starten, og jeg hadde jo sagt ja til å stå på lista.

Men jeg hadde jo egentlig ikke tenkt at jeg skulle komme inn. Jeg så jo for meg at politikk og kommunestyret var en plass der godt voksne mannfolk satt og bestemte, og at det ikke angikk meg. Men når jeg kom inn så jeg veldig fort at det gikk an å være med å påvirke. Jeg synes det var veldig meningsfullt, og så ballet det på seg. Jeg ble engasjert i ungdomspolitikken, og så fikk jeg mulighet til å stille som ordførerkandidat 4 år senere. Det å være tett på folk. Utvikle lokalsamfunnet sitt. Det synes jeg har vært meningsfullt i fra dag én, og nå ser jeg jo frem til forhåpentligvis å få påvirke nasjonalt også, men den

ombudsrollen som du sitter veldig tett på når du er lokalpolitiker og ordfører. Det er en veldig høy ambisjon for meg selv og videreføre på Stortinget.

Eilif Finnseth

Ja du er jo ung, for vi er jo like gamle faktisk begge. Du er jo 27 år gammel.

Jonas Sayed

Ja beste alderen, vet du.

Eilif Finnseth

Ja, det er den beste generasjon. Men vi har jo nettopp kommet ut av den aldersgruppen som stemmer minst, altså andregangsvelgere. Det er jo 20 til 25. 18 til 20 åringer stemmer nesten minst. Hva tror du er grunnen til at unge er de som melder seg ut av demokratiet?

Jonas Sayed

Ja, altså jeg tror dette er veldig sammensatt. Det finnes ikke enkle løsninger, men dette er noe jeg kjenner at jeg brenner for. Og jeg tror jo at for det første er representasjon viktig. Vi trenger gode forbilder for å tilhøre. Denne generasjonen må jo se at det er folk i vår generasjon som er med å styre, og er med i beslutningsprosesser. Men representasjonen det er jo ikke viktig bare fordi at vi ser at unge er framtida nå.

Jeg blir litt irritert når folk sier det fordi at vi har mye å bidra med, og i samfunnet så må vi bruke det i ressursene som vi har. Vi har noen erfaringer som de som er godt voksne, ikke har, og jeg har veldig tro på det mangfoldet da. Så det at når unge voksne og når folk i alle aldre skal gå og stemme. Det at de ser at kandidatene som stiller seg til disposisjon for alle representerer det mangfoldet som Norge har i 2025. Det tror jeg er veldig viktig. Jeg så jo det i Sokndal. Jeg hadde sittet i en periode i kommunestyret og stilte som ordførerkandidat, men jeg håper og tror at det at jeg hadde sittet og vært ganske synlig som kommunestyrerepresentant, gjorde at politikere i andre parti ga unge folk muligheten til å stille på lista og bli satt ganske høyt opp.

Det at jeg var ordførerkandidat som bare 21 åring gjorde at valgdeltakelsen i Sokndal i lokalvalget i 2019 gikk opp med nesten 10 prosentpoeng. Nå har jeg ikke sett at det har gått ned, men jeg er ganske sikker på at det var ganske mange flere unge som deltok. Ikke alle stemte Krf, selvfølgelig, men det det tror jeg egentlig bare er et godt eksempel på at det er viktig at partiene gjør en jobb med å sette sammen gode lister som speiler mangfoldet i befolkningen.

Eilif Finnseth

En av de tingene som er en utfordring med å ikke delta i valg er at en kan oppleve det jeg vil beskrive som et demokratisk utenforskap. Og jeg vil tegne en liten rød tråd herfra. Fra å ikke la sin stemme bli hørt, til og faktisk ikke bli hørt. Det utenforskapet som kan oppleves da. Vi ser jo at utenforskap skaper ensomhet, og ensomhet er et folkehelseproblem i Norge. Det kan medføre flere utfordringer med mental helse, psykiske lidelser flere opplevelser av

barrierer i samfunnet og at færre deltar i fellesskapet. Faktisk så er det 44% av den norske befolkning som opplever ensomhet. Hva er det politikerne kan prøve å gjøre for å motarbeide denne trenden med ensomhet, og er dette noe vi ikke klarer å få til med politiske gjennomslag?

Jonas Sayed

Det er kjempevanskelig, selvfølgelig. Jeg tror jo at dette er noe vi må jobbe med på på alle nivå, og at det egentlig starter selvfølgelig med hver en av oss, men og med den jobben vi gjør for å skape disse inkluderende lokalsamfunnene. Det er heller ikke noe du kan vedta i et kommunestyre, men nettopp det at vi har skoler som er inkluderende og gode, at vi har fritidsaktiviteter og møteplasser der vi kan treffes. Det var jeg veldig opptatt av som ordfører. Det henger jo sammen mellom nivåene og, for Stortinget må jo bevilge penger nok til at kommunene og frivilligheten kan ta det ansvaret. Så er det ekstremt viktig at når folk kjenner at det har gått for langt, at de ikke lenger mestrer hverdagen og søker hjelp, at de da faktisk får den hjelpen. Der har vi en vei å gå.

Både fra statlig hold og i fra kommunene sitt hold. Der tror jeg at alle politiske partier vil si at de er enig i at en skal styrke både lavterskeltilbudene og de mer spesialiserte tilbudene. Men forskjellen ligger jo i hvor mye de faktisk prioriterer det, og der kan i hvert fall jeg si for Krf sin del, at dette alltid var viktig for oss. Og nå i de siste årene vi stod i opposisjon, så har vi har jo lagt inn mer penger i alternativ statsbudsjett. Dette er egentlig en så viktig sak at det er viktigere enn partipolitikken sånn sett, men vi må jobbe sammen alle både, politikere, organisasjoner og hver enkelt.

Eilif Finnseth

Jeg vil trekke den røde tråden videre. Når vi først prater om utenforskap. En av de tingene som vi opplever at skaper utenforskap generelt i samfunnet, på sosiale arenaer og i politikken for funksjonshemmede, er at man opplever negative holdninger, lave forventninger og negativt hat. Det gjør slik at flere melder seg ut. Unge funksjonelle er jo mer engasjert politisk enn andre, men melder seg mer ut på grunn av hets. Det jeg lurte på var om politikere kan motarbeide hatprat og undertrykking av marginaliserte og sårbare samfunnsgrupper?

Ikke bare funksjonshemmede, men også andre marginaliserte samfunnsgrupper, som også kan oppleve hatprat. Hva er det politikere kan gjøre for å motarbeide det?

Jonas Sayed

Altså hatprat er en trussel mot demokratiet. Så enkelt er det. Hvis det er hindre for folk å delta, og å bruke stemmen sin i den offentlige debatten, så er det noe vi må slå ned på. Jeg tenker at vi som politikere må hvert fall gå foran som et godt eksempel. For vi setter standarden i den offentlige debatten, og vi gjør det mulig for andre stemmer å komme inn, så jeg tenker at vi kommer ganske langt med normal anstendighet.

Noe av det som jeg i alle fall tenker er viktig er at vi kan være rykende uenige, og det skal vi være i et demokrati. Et samfunn med masse forskjellige meninger og folk. Vi kan ha ulike syn på hva som er de beste løsningene for samfunnet likevel, uten at vi trenger å mistenkeliggjøre motivene som folk har. Jeg har selv kjent litt på hvordan det har vært å være en ung politiker når jeg ble ordfører som 21 åring. Jeg fikk en del meldinger fra folk, egentlig langt utenfor kommunen, som syntes det var galskap at en 21 åring skulle være ordfører.

Men altså, noe må en nok holde på med. Det kan være urettferdig, men det som går over streken er når det blir ubehagelig. Da er det viktig at det blir slått ned på av politiet, og der mener jeg at på bare de årene jeg har vært aktiv i politikken, at jeg merker at politiet er blitt mer oppmerksom på dette. Det synes jeg er positivt for det må ha konsekvenser. For det begrenser demokratiet.

Eilif Finnseth

Ja, du er medlem i Krf og har representert dem som ordfører. Krf er jo parti, jeg vil si ganske familiefokusert, og som fokuserer mye på barns rettigheter. Om hvordan få hverdagen til barnefamilier til å gå opp. Correct me if I am wrong. Jeg vil gjerne høre hvilke tiltak Krf går til valg på, for å gi flere unge fritidsaktiviteter og et tilbud utenfor skolehverdagen?

Jonas Sayed

Det er kjempeviktig å sørge for at alle unger skal få muligheten til å delta på organiserte fritidsaktiviteter. Det må en selvfølgelig gjøre i samarbeid med frivilligheten og idretten. Dette er jo ikke noe som nødvendigvis vedtas i et kommunestyre. Jeg har veldig tro på at disse lokale initiativene lokale ildsjeler må få rom og tillit til å til å styre seg selv mest mulig. Men så er økonomi selvfølgelig en viktig del av det, og det kan jo være en barriere for mange familier. For at barn og unge skal få delta i fritidsaktiviteter. Krf har veldig tro på en ordning som vi fikk gjennomslag for når vi satt i regjering, men som ble veldig kjapt fjernet når det kom ny regjering etter sist valg. Det er jo dette fritidskortet.

Vi tok inspirasjon fra Island der de hadde veldig gode resultater. Det handler om at hvert barn og hver ungdom får en pott med penger. Vi foreslo 3000 kr, så en skal bruke på organiserte fritidsaktiviteter. Og det er for å sikre at alle skal ha den muligheten, at økonomi ikke skal være en barriere. Og det var Sokndal kommune en av pilotkommunene som skulle teste det ut. Det var i gang i et par måneder, men så kom det en ny regjering og det første de gjorde var å få det fjernet. Den kom egentlig aldri skikkelig i gang, men det har vi nå fått gjennomslag for i enkelte kommuner. Men vi ønsker jo at dette skal være en nasjonal ordning. Når vi snakker om personer med funksjonsnedsettelser, så er det jo veldig viktig at den har et tilbud for deg. Da er det jo viktig at vi styrker de tilskuddene som allerede finnes, altså både den nasjonale, men og at en er oppmerksom på dette ute i kommunene. Da er det ofte sånn at noen kommuner blir for små til at en kan ha gode tilbud, og da må man jo strekke seg langt gjennom samarbeid med nabokommunene for å ha gode tilbud. Det blir gjort mange plasser rundt omkring i landet, men det er veldig viktig at en fortsetter å kjempe for det.

Eilif Finnseth

Ja. Jeg vil skifte temaet og se Norge i et litt større perspektiv. Et politisk tema som engasjerer mange unge, egentlig alle generasjoner, er at vi lever i en verden med veldig mye internasjonal uro. Man ser krig i Ukraina, man ser krig på Gazastripen, en ser konflikter mellom India, Pakistan, Israel, Iran. Det er utfordringer i Kongo, i Sudan og vi ser store flyktningstrømmer. Det er veldig urolig for tida. Vi vet at krig ikke bare går hardt ut over marginaliserte og sårbare grupper som kvinner, barn og funksjonshemmede. Det skaper også flere personer med funksjonsnedsettelse, og går hardt utover kronisk syke. Hvis Krf hadde fått bestemt helt selv, hvilken rolle ville Norge tatt i kampen for fred internasjonalt?

Jonas Sayed

Jeg er helt enig. Krig er jo en krenkelse av menneskeverdet, og gjør at folk blir fratatt både friheter og mange mister livet. For KRF, så mener vi at Norge fortsatt skal ha en rolle internasjonalt som fredsmekler og at vi skal styrke demokratisering i andre land. Der har vi hatt en rolle som har vært mye større enn størrelsen på landet vårt egentlig skulle tilsi i mange år. Der vi er nå, så har vi fortsatt en viktig rolle i mange konflikter. Jeg kjenner spesielt til det som skjer i Ukraina. Jeg har vært mange turer i Ukraina, både som ordfører og etterpå. Jeg ser nettopp det du tegner opp. Enorme lidelser. Jeg har besøkt flere sykehus der skadde soldater blir behandlet. Både leger og ordfører i deres hjemkommune er skikkelig frustrerte og frykter hvordan de skal klare å ta vare på alle de som enten har mistet armer og bein, eller har traumer fra krigen.

Det kommer til å kreve vanvittig mye, og de har ikke tilbudet til det i dag. Det handler om penger, så på dette så mener vi at Norge skal fortsette å støtte Ukraina. Vi må fortsatt være store på bistand. Norge er under press der nå. Flere land, inkludert USA, har kuttet enorme summer til bistand internasjonalt, og det mener KRF er helt feil, fordi at det bidrar til en mer ustabil verden. Bistand bidrar til stabilitet. Det hjelper folk ut av fattigdom, og hvis en kutter bistanden som USA har gjort, så bidrar det til mer ustabilitet og det kan bidra til mer krig. Så i kommende stortingsperiode kommer Krf til å fortsette å kjempe for at Norge minst skal gi 1 % av BNI.

Det er et sånt teknisk språk, men hver krone på per hundrelapp som vi tjener som land skal vi faktisk bruke internasjonalt da. Fordi at vi ikke må tenke kun på oss selv. Vi har det vanvittig godt i Norge. Det er fortsatt utfordringer her hjemme, men vi må ikke miste synet av den elendigheten som er i verden, og det er jo bra for oss til syvende og sist at vi har en mer stabil verden, der flere får oppleve både menneskerettigheter og demokratiseringsprosesser.

Eilif Finnseth

Jeg vil stille deg et oppfølgingsspørsmål. Det har mindre med fred å gjøre, og mer med fred på Stortinget å gjøre. Når Krf gikk inn i regjering. Jeg tror det var vinteren 2018, så havnet dere i det vi kaller et 4 partis-regjering. Jeg lurte på nå ved årets valg, at det er veldig åpent hva som vil skje etter stortingsvalget. Fremskrittspartiet leder den borgerlige siden.

Arbeiderpartiet leder den rødgrønne. Siden man er litt usikker på hvem som vil få flertall, og hvordan regjeringen vil se ut. Jeg har lurt litt på hvilken regjeringskonstellasjon Krf går til valg på?

Jonas Sayed

Vi ønsker jo en ny regjering for det første, og så er det viktigste for oss uansett at vi kommer over sperregrensen og forsikrer at vi får innflytelse i norsk politikk framover. Så det er det viktigste målet for oss nå, men vi ønsker en Høyre-ledet regjering der Høyre har statsministeren. Vi har veldig gode erfaringer med å samarbeide med Høyre og med Erna Solberg fra sist vi var i regjering. Så mener vi egentlig at tiden nå ikke er for å definere hvordan en regjering skal se ut, og om vi skal være en av den. For politikken vil jo uansett være det viktigste. Men ja, vi ønsker en ny regjering. En Høyre-ledet regjering, og det viktigste er at vi kommer over sperregrensa.

Eilif Finnseth

Jeg har bare lurt litt på det, fordi at jeg vet at bistand er veldig viktig for Krf, og med tanke på det bildet vi begge var enige om knyttet til utfordringene internasjonalt. Bistand er en løsning som er veldig naturlig å trekke fram. Men siden den borgerlige siden blir preget av at det største partiet er et parti som vil kutte i bistanden, altså Fremskrittspartiet. Da lurte jeg på om dere følte på utfordringen med å ha en mening om samarbeid basert på de sakene som er så viktige i tidsånden, men da tar jeg det at dere er åpne for samarbeid med alle?

Jonas Sayed

Bistand har alltid var viktig for KRF. At FRP vil kutte i bistand, det er for så vidt heller ikke noe nytt. De fire årene som vi lagde budsjett sammen med FRP, eller det var vel åtte, så ble bistandsprosenten holdt oppe på tross av at FRP gikk hardt ut og sa at en skulle kutte. Det viser hvor viktig det var som prioritering for oss, så det vil alltid være politikken som er det viktigste når vi går inn i forhandlinger. At vi får noe gjennomslag, men jeg har tro på at vi skal finne gode løsninger i årene som kommer.

Eilif Finnseth

En annen ting som handler om Stortinget. Flere unge som vil stemme kan irritere seg over at politikere virker å si en ting, og så gjøre noe annet. Det er i hvert fall en kritikk jeg ofte hører fra unge som ikke er like politisk påkoblet. At man opplever man ikke alltid når stoler på politikere, og dette er et tillitsarbeid som man aldri må stoppe å fokusere på. Et eksempel som jeg har undret litt over, og du satt ikke på Stortinget da, men i 2021 så stemte Krf, mens partiet var i regjering med partiet Høyre og Fremskrittspartiet, ned forslag som vil inkorporere CRPD i menneskerettighetsloven.

CRPD er jo funkiskonvensjonen, og er en sak som funkisorganisasjoner som UngFunk har jobbet mye for. Krf hadde i programmet sitt da at man ville arbeide aktivt for CRPD, og det virket som at dere egentlig ville ha det med inn. Men så stemte dere imot. Jeg lurer på hvordan er det Krf prioriterer når partiet stemmer mot sin egen politikk?

Jonas Sayed

CRPD har jo vært gjeldende i norsk lov siden 2013 når Stortinget ratifiserte konvensjonen. Krf har hele veien ment at den bør inkorporeres i menneskerettsloven, og så var vi i regjering i 2021. Vi er jo et lite parti, så vi mente at for å få enda flere partier med på en inkorporering, at vi da måtte ha en grundig utredning først, og det fikk vi Høyre og Frp med på i 2021. Det var grunnen til at vi stemte imot det forslaget som lå til behandling på Stortinget. Så har vi flere ganger de siste fire årene pushet regjeringen på fortgang i den utredningen for å fremme en lovendring på Stortinget.

Vi synes det har dratt seg veldig ut. Men nå har regjeringen varslet at en lovendring er på vei, og vi er klar for å stemme for den på bakgrunn av den utredningen som er gjort, så snart det blir fremmet for Stortinget. Men det har tatt tid, og vi er de første til å erkjenne det.

Eilif Finnseth

Men da er det bare å anta at Krf stemmer for det når et lovforslag kommer?

Jonas Sayed

Utgangspunktet er at vi stemmer for det. Det er Krf sin politikk nå. Det punktet vi hadde i partiprogrammet i 2021, sa ikke eksplisitt at vi skulle inkorporere det i menneskerettsloven, men vi har spisset det punktet enda mer nå i kommende stortingsprogram, så dette er en viktig sak for Krf.

Eilif Finnseth

Så gøy å høre. Det blir veldig spennende å se hva som skjer etter stortingsvalget. Andre saker som er viktig for flere unge, er jo at noen av dem har kanskje nettopp kommet ut av eller går på skole. De skal ut å studere, eller så er de på grunnskolen. Jeg lurte på hvordan Krf vil jobbe fremover for at norske skoler skal bli et sted hvor alle kan lære, mestre og å oppleve og bare kunne være seg selv. Hvordan er deres skolepolitikk?

Jonas Sayed

Vår politikk handler om at hver elev skal bli sett. Altså hver elev er forskjellig, og det er viktig at en får muligheten til å realisere sitt potensial, og vi har i flere år vært opptatt av at klassene ikke må bli for store. Vi fikk gjennomslag for denne lærernormen i sin tid, som har økt lærertettheten, og så er vi opptatt av å styrke kvaliteten. Gi lærere mer tillit. Vi foreslått å redusere litt på timetallet for å frigjøre ressurser. Så vi kan gi læreren mer tid til å planlegge undervisning og følge opp hver enkelt elev. Vi må gjøre noe med den rekrutteringsutfordringen som vi har i norske klasserom og nær oppfølging er viktig. Når vi nå snakker om barn og unge med funksjonsnedsettelse, så er det at en skal ha nok ressurser, kompetente ressurser, som er i klasserommet og følger opp de som trenger litt ekstra tilrettelegging. Det er kjempeviktig.

Det at en har gode overganger. Det skal en ha krav på i fra barnehage og gjennom hele utdanningsløpet. Det er veldig viktig, og når en blir student så vet vi jo at det er en utfordring med BPA ordningen sånn som han er i dag. Det kommer vi kanskje inn på

etterpå, men vi har eksemplene der studenter trenger BPA for å kunne gjennomføre en utdanning. De blir senere sterke ressurser for arbeidslivet som vi har i landet. De er gode eksempler på hvorfor det er viktig å flytte BPA ordningen fra kommunal regi til en statlig regi for å sikre rettferdighet og likebehandling i hele landet.

Eilif Finnseth

Ja, apropos BPA. Det hadde vært interessant å nevne litt. Det er flere partier som har ulike deler om hvordan man kan styrke BPA, og det er jo brukerstyrt personlig assistanse. Flere unge i rundt omkring i Norge vil trenge det for å kunne delta aktivt i fritidsaktiviteter, arbeidslivet og generelt i fellesskapet. Vi hørte jo for noen uker siden at styreleder i Unge funksjonshemmede, Ingrid Thunem, ble intervjuet om dette. Dette har brakt mye følelser fram. KRF, så vidt jeg skjønner, vil ha BPA i en statlig regi. Noen andre vil jo kanskje si at det er kommuner som kjenner best behovene og utfordringene lokalt, og at man ikke skal liksom overføre det vekk. Andre tenker akkurat sånn som dere i KRF. Hvordan vil et statlig styrt BPA-tilbud gjøre ordningen tilgjengelig for flere?

Jonas Sayed

Ja, altså jeg har jo i utgangspunktet veldig stor sympati for det kommunale perspektivet her som tidligere ordfører. Jeg mener jo at det er åpenbart noen fordeler med å ha det i kommunen, sånn som i dag, men grunnen til at Krf har landet på at vi ønsker å ha det i statlig regi, er jo nettopp en erkjennelse av de utfordringene som er med ordningen i dag. Det er egentlig i stor grad kommuneøkonomien som avgjør hvor bra hjelp du får som mottaker av BPA. Det ønsker vi skal være et likestillingsverktøy. ikke bare bli sett på som et helsetilbud, og at det skal være mest mulig likt uansett hvor i landet du bor. Og så vet vi jo at det er masse eksempler.

Jeg besøkte en folkehøgskole i forrige uke som har tilrettelagte tilbud for personer med funksjonsnedsettelse, og de får ekstra ressurser fra starten for å tilrettelegge tilbud. Men så har de eksempler på lange dragkamper mellom da vertskommunen for denne folkehøgskolen og bostedskommunen til eleven som ønsker å gå på folkehøgskole. Der krangler de om hvem som skal ta regningen. Ja, det er ikke bra for samfunnet. Det er jo samme kostnad uansett. Det er skattepenger dette handler om, men fokus må jo være på enkeltmennesket. At en får tjenestene som en trenger og at en får mulighet til å eksempelvis delta på folkehøyskole, studere eller delta på fritidsaktiviteter. Så det er selvfølgelig sammensatt, men vi tror at en overføring til statlig regi vil gi mer likebehandling. Og så er det flere statlige tjenester som vi leverer i lokalsamfunnet i dag, som fortsatt skal ha en lokal tilknytning. NAV er jo et godt eksempel på det, og trygd og sånt. Så vi tror at det skal gå an å finne gode løsninger på dette.

Eilif Finnseth

For 4 år siden, sist stortingsvalg, så var jeg og du 23 år. Da var det mye snakk om at det skulle være et klimavalg fordi det var på alles lepper. Alle diskuterte klimapolitikk. Vi så på valgresultatet at de såkalte grønne partiene gikk litt fram. Men i 2023 så gikk de tilbake igjen, og det var mer konservative partier som gikk frem. Høyre og Frp vokste, og det var

snakk om at generasjon Thunberg var borte og den saken er nå glemt. Ved årets valg som prater vi mye om Ukraina, Gaza, men og mye om lommeboken. Vi prater mye om USA, rentekutt og slike ting. Det oppleves som at klimaet har tatt et baksete. Er den saken glemt ved årets valg?

Jonas Sayed

Jeg vil ikke si at han er glemt, men jeg deler jo din observasjon at det er mindre i diskusjonen i offentligheten og at mediebildet omtaler mindre klima enn for noen år siden. Det er jo ikke noe som vi politikere, i allefall ikke KrF bestemmer over. Men vi mener jo at dette er viktig. Alle partier går til valg på en klimapolitikk, så det er viktig at det blir diskutert. Vi er for at vi både skal kutte utslipp her hjemme og at vi skal bidra til å kutte internasjonalt.

Der jeg var ordfører i Sokndal, så kjenner vi jo egentlig klimaendringer veldig tett på kroppen med at vi har en elv som renner rett gjennom sentrum og klimaendringene gjør jo at flommen kommer hyppigere. De er blitt større, og dette er jo tilfelle mange plasser rundt omkring i Norge og i verden. Så dette er noe vi må ta på alvor og KrF har jo vært et klimaparti veldig lenge, men er jo det eneste partiet fortsatt som har hatt en statsminister som gikk av på en klimasak for litt over 20 år siden. Kjell magne Bondevik nektet å stemme for å gjennomføre bygging av et forurensende gasskraftverk i Norge. Så vi kommer fortsatt til å pushe. Men dessverre vil noen si, og heldigvis vil noen andre si, er ikke det vi som styrer hva som skal være toppsaken på VG til enhver tid.

Eilif Finnseth

Ja nei det er jo litt trist. Vi skal vel alle ønske at vi kunne bestemme det mer. En sak som vi også bør kreve mer spalteplass til. Vi begynner å gå mot slutten her, men det er en ting som er ganske viktig for inkludering av funksjonshemmede, og det er trygghet til arbeidsplasser. Det er jo sikkert noe som kommer til å være et stort fokus fra høsten av. Det å få flere inn i arbeid. Partiene har litt ulike ideer om hvordan få det til. Om det hjelper med å kutte i trygd. Det er andre som har tenkt at man skal bare gi mer informasjon, kanskje mer midler til arbeidsplasser for å lage tilgjengelige arbeidsplasser. Hvordan er det krF skal få flere funksjonshemmede inn i arbeid?

Jonas Sayed

Utgangspunktet er at vi trenger flere folk og folk med funksjonsnedsettelse har masse ressurser som kan bidra til både den enkelte arbeidsplass og samfunnet forøvrig. Det skal gi mening å ha en jobb i gå til. Når vi trenger å få flere i jobb, så tenker jeg at det offentlige bør i hvert fall gå foran som et godt eksempel, for det er veldig lett for private arbeidsgivere å peke på staten og kommunene hvis de ikke gjør noe selv som de vil at andre skal gjennomføre. På kort sikt bør man i hvert fall gjeninnføre det kravet om at 5% av ansettelser i starten skal være personer med funksjonsnedsettelse og hull i CVen, som denne regjeringen fjernet etter de kom til makten.

Jeg tenker at det det bør være et mål for kommunesektoren at kommunene blir utformet mer tilgjengelig. Vi må ha en bred verktøykasse her. Det er ikke alle som kan komme inn i ordinært arbeid heller. Folk må bruke den arbeidsevnen som en har. Det må være mer lønnsomt å kunne jobbe mens en mottar trygd, for eksempel bør vi gjøre det mulig å tjene enda mer penger hvis en går på uføretrygd. Og så tenker vi at vi må fortsatt bygge opp VTA-plasser, og VTA-tilbud i ordinære bedrifter. Det er fortsatt mange som står på ventelister rundt omkring i landet, og de plassene bør vi finansiere.

BPA-ordningen er selvfølgelig kjempeviktig. Det kan være noe som holder igjen idag, så vi må ha en bred verktøykasse her. Men det er viktig at alle egentlig blir ansvarliggjort fordi at det er ikke bare et departement eller en etat alene sitt ansvar. Det er egentlig en kulturell greie og det starter med den erkjennelsen om at vi trenger alle de ressursene som vi har. Selv om personer med funksjonsnedsettelse trenger tilrettelegging, så har de masse å bidra med. Det i seg selv er bra. Det her er ikke noe veldedighetsprosjekt. På samme måte som at ungdom må være med i politikken, fordi at det ser bra ut å ha mangfold. Det er fordi at når vi har noe å bidra med at det gir best resultater i andre enden.

Eilif Finnseth

Ja, jeg vil få inn et siste spørsmål her, og det er litt sånn overordnet. Nå tenker jeg litt direkte som en velger foran stortingsvalget 8. September, så er det mange alternativer å velge mellom. Det er 9 stortingspartier. Det er mange flere alternative lister rundt omkring. Mye å velge mellom, altså. Hvis en ung velger går inn til valgurnen og ser etter et parti som aktivt vil fjerne barrierer for deltakelse. Som vi nevnte, så har du barrierer som hindrer folk fra delta i fellesskap. Det er fysiske barrierer og dårlig universell utforming. Det er utfordringer i arbeidslivet og på skole. Det er hets og negative holdninger. Denne velgeren vil at politikerne skal motarbeide dette. Hvorfor skal hen velge KRF?

Jonas Sayed

Hen skal stemme på KRF, fordi at dette er en del av vårt DNA som parti, altså den mest grunnleggende verdien for vår politikk. Det er menneskeverdet. Alle mennesker er like mye verdt, uavhengig av hvor du kommer fra eller funksjonsnivået ditt, så vi har alltid kjempet for et samfunn med plass til alle, og det vil en se i kommuner og på Stortinget. Og så er det sånn nå at vi har nå 3 representanter på Stortinget. Vi kom akkurat under sperregrensen i valget sist. Nå ligger vi og vagger rundt sperregrensa igjen, men jeg tror på at det skal gå veien.

Det virker også egentlig som at det er om KRF kommer over eller under sperregrensen som vil avgjøre hvilken regjering vi får. Jeg tenker at alle de velgerne som er opptatt av et regjeringsskifte, bør i hvert fall være opptatt av at KRF kommer over sperregrensen fordi at det vil påvirke hvordan politikk som vi får. Vi var innom mange viktige saker i dag, men vi kommer til å fortsette å kjempe for gode BPA-ordninger. Vi skal ha mer satsing på et inkluderende skolemiljø. Du bør få de tjenester som du trenger, mer fritidsaktivitets-tilbud og at de bryter ned barrierer, så dette skal vi gjøre steg for steg sammen, så godt valg.

Eilif Finnseth

Ja, for en fin avslutning. Takk!